

af de støttefunktioner, som offervagten varetog, udføres i stedet af politi og socialvagt.

Der har været kritik af, at ofre – og deres pårørende – for grovere, personfarlig kriminalitet kan møde gerningsmanden i lokalsamfundet kort tid efter dommen. Kommissionen foreslår derfor, at sådanne anstaltsdømte i begyndelsen skal kunne anbringes i halvlukket regi og dermed ikke må forlade anstalten. Kommissionen foreslår desuden, at der så vidt muligt lokalt er personer, der tager ansvaret for at forebygge konflikter mellem lokalsamfundet og den løsladte.

Endelig foreslår kommissionen, at der i offentligt regi etableres mulighed for tilbud om et *mæglingssmøde* mellem den forurettede og den dømte inspireret af erfaringer fra de danske konfliktråd og fra andre vestlige lande, hvor mægling praktiseres.

4.5.10. Dommen

De gældende regler indeholder ikke bestemte *frister for domsafsigelsen*. Med inspiration fra den danske retsplejelov foreslås det, at rettens afgørelse skal træffes snarest muligt efter hovedforhandlingens afslutning, og at det ved sagens optagelse til dom skal tilkendegives, hvornår dommen afsiges. Det foreslås desuden, at domsafsigelsen skal finde sted inden for 2 uger fra tidspunktet for sagens optagelse til dom, hvis dommen ikke afsiges samme dag.

Hensynet til den tiltaltes retsstilling taler for, at rettens adgang til at *fravige tiltalen* undergives en nøjere regulering. Kommissionen foreslår således lovfæstet, at retten kan henføre det påtalte forhold under en anden bestemmelse end af anklagemyndigheden påstået, og at retten kan fravige tiltalen med hensyn til de biomstændigheder, som er forbundet med lovovertrædelsen. Det er dog en betingelse herfor, at retten med sikkerhed skønner, at tiltalte også under forudsætning af sådan afvigelse fra tiltalen har haft tilstrækkelig adgang til at forsvare sig.

De nugældende krav til begrundelsen i en *fældende dom* foreslås opretholdt, men suppleret af en bestemmelse om, at retten i dommen tillige skal angive de forhold, som er tillagt betydning ved foranstaltningervalget. Baggrunden for forslaget er bl.a. et ønske om at øge præjudikatsværdien af dommene og at skabe kendskab til retspraksis på forskellige områder, herunder også at synliggøre sanktionsniveauet i kriminalsager.

Kravene til en *frifindende dom* skærpes, således at der i begrundelsen for dommen skal angives de omstændigheder, som er en betingelse for domfældelse, og som anses at mangle eller ikke er bevist. Desuden skal anføres de anvendte lovbestemmelser.

Der skal optages en udtrykkelig bestemmelse i retsplejeloven om, at dommen skal udfærdiges på eller oversættes til et sprog, som den tiltalte forstår.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit X og afsnit XII, kapitel 4.

4.6. Appel og genoptagelse. Fuldbyrkelse (fogedsager)

4.6.1. Appel og genoptagelse

4.6.1.1. Indledning

I det følgende gennemgås og vurderes retsplejelovens regler om appel og genoptagelse for civile sager og kriminalsager. Opmærksomheden henledes på kommissionens forslag til en ny retsplejeordning, hvorefter kredsretterne og Retten i Grønland i fællesskab skal varetage domstolens funktioner i 1. instans, mens Grønlands Landsret udelukkende skal være 2. instans, og Højesteret som hidtil skal være 3. instans. Østre Landsret skal således ikke længere indgå som ankeinstans i den grønlandske retsplejeordning (jf. betænkningens afsnit VI, kap. 5).

4.6.1.2. Anke af domme i 1. instans

4.6.1.2.1. *Ankefrister*. Det foreslås, at de gældende frister for anke af domme fra *kredsretterne* eller *Retten i Grønland* til Grønlands Landsret opretholdes, således at fristen er 4 uger i civile sager og 14 dage i kriminalsager. Dette svarer til de danske frister for anke fra byret til landsret.

4.6.1.2.2. *Udeblivelse i appelinstanten*. Parternes udeblivelse i en civil sag er i dag ikke til hinder for sagens prøvelse eller fortsatte behandling ved landsretten, og der er adgang til genoptagelse, hvis sagen er fremmet, selv om parten er udeblevet.

Det foreslås, at reglerne for udeblivelse i *civile sager* skærpes, så de i hovedsagen svarer til reglerne efter den danske retsplejelov. Hensynet til parternes faktiske mulighed for at kunne deltage skal varetages gennem landsrettens tilrettelæggelse af sagens forløb, således at der ikke sker indkaldelse med udeblivelsesvirkning til følge, hvis det på forhånd er klart, at parten er afskåret fra at møde på det pågældende sted.

Der foreslås ligeledes indført en bestemmelse om, at indstævnte anses for at have påstået dommen stadfæstet, hvis vedkommende efter at have fået ankestævningen forkyndt ikke møder eller svarer rettidigt i sagen.

Kommissionen foreslår i *kriminalsager* indført en skelnen mellem ankesager, der henholdsvis omfatter og ikke omfatter beviserne for tiltaltes skyld. Omfatter anken ikke skyldspørgsmålet, skal sagen kunne fremmes, selv om tiltalte udebliver. Ved anker, der